

До уваги усіх учасників освітнього процесу ВСП «ЗФК ТНТУ»!

ПРАВИЛА ТА ПОРАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ

В Україні діє **воєнний стан** та тривають бойові дії, тож кожен учасник освітнього процесу повинен знати основні «Базові правила поведінки в умовах війни», «Як діяти в умовах радіаційної та хімічної атаки».

ПОВІТРЯНА ТРИВОГА !!

Якщо ви почули гудки сирен, переривчасті гудки або звуки гучномовця, що тривають протягом декількох хвилин, це означає попереджувальний сигнал “Увага всім”. Про алгоритм дій неодноразово повідомляє ДСНС України, він такий:

- Увімкніть телебачення або радіо. Інформація звучить через офіційні канали протягом 5 хвилин після звучання сирен.
- Зосередьтесь, прослухайте повідомлення та виконуйте почуті інструкції. Залишайте теле- і радіоканали увімкненими. З них може надходити подальша інформація.
- Зазвичай під час тривоги на офіційних каналах звучить інформація від місцевої влади про повітряну тривогу, під час якої треба взяти запас харчів, води та прямувати до найближчого укриття.
- Повідомте про почуте сусідам чи знайомим, за необхідності надайте їм допомогу.
- У разі виникнення надзвичайної ситуації телефонуйте 101.

В Україні працює мобільний застосунок “повітряна тривога”, який сповіщає про небезпеку у конкретному регіоні. Його можна завантажити у [Google Play Market](#) та [AppStore](#).

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ !!

- заборонено перебувати на вулицях та в інших громадських місцях, якщо ви не є працівниками об’єктів критичної інфраструктури (для цього у вас має бути спеціальна перепустка);
- особи, які перебувають на вулицях в заборонений час, можуть вважатися членами диверсійно-розвідувальних груп;
- правило не поширюється на переміщення до укриттів під час сигналу тривоги !
- також рекомендуємо дотримуватись правил світломаскування:
  - ✓ зашторювати вікна;
  - ✓ вимикати світло в оселях;
  - ✓ гасити вуличне освітлення своїх будинків;
  - ✓ прибирати з підвіконь усі лампи, в тому числі й фітолампи по догляду за рослинами

Слідкуйте за оновленням комендантських годин у вашому місті та дотримуйтесь правил!

Нагадаємо, що національний онлайн-кінотеатр SWEET.TV відкрив вільний доступ до національних телеканалів. Дивитися можна через браузер, додаток на мобільному пристрої або ТВ всюди, де є інтернет

ЯКЩО ВИ ПОБАЧИЛИ ПІДОЗРІЛИЙ ПРЕДМЕТ НА ВУЛИЦІ:

1. негайно зателефонуйте до служби порятунку за номером 101 або у відділення поліції за номером 102;
2. Попередьте перехожих про можливу небезпеку;
3. Очікуючи на прибуття рятувальників, огородіть чимось небезпечне місце та відійдіть від знахідки на безпечну відстань (100м).

ЩО РОБИТИ У РАЗІ ХІМІЧНОЇ АТАКИ АБО АВАРІЇ !!

✗ у разі хімічної атаки або аварії необхідно:

- ▲ щільно зачинити вікна та двері, вентиляційні отвори, димоходи; заклеїти щілини у вікнах папером чи скотчем;
- ▲ увімкнути телевізор чи радіо для отримання подальших вказівок;
- ▲ попередити близьких про небезпеку та можливу евакуацію; вимкнути побутові прилади та газ.

✗ у разі евакуації під час хімічної атаки або аварії потрібно:

- ▲ взяти з собою аптечку.
- ▲ одягнутись так, щоб залишилося якомога менше відкритої шкіри
- ▲ використовувати протигази або ватно-марлеві пов'язки, змочені водою або краще 2-5% розчином питної соди (при ураженні хлором), оцтової або лимонної кислоти (при ураженні аміаком).
- ▲ залишити приміщення, використовуючи сходи.
- ▲ не торкатись ніяких предметів, не наступати у калюжі.
- ▲ не їсти і не пити нічого.

✗ у разі аварій з викидом хлору — намагайтесь пересуватися по підвищеннях, у разі викиду аміаку — низинами. Якомога швидше залиште зону ураження, рухаючись поперек потоку повітря чи вітру.

Радіаційна аварія !!

В умовах війни важливо розуміти алгоритм дій у разі різних надзвичайних ситуацій. Одна з таких — **радіаційна аварія**. Власне, **підвищений радіаційний фон у зоні ЧАЕС пов'язують з великою кількістю переміщення російської військової техніки та підняттям радіоактивного пилу**.

Радіаційна аварія — це порушення правил безпечної експлуатації ядерноенергетичної установки, обладнання або пристрою, при якому відбувся вихід радіоактивних продуктів або іонізуючого випромінювання за межі їх безпечної експлуатації, що призводить до опромінення населення та забруднення навколишнього середовища. Основними факторами ураження таких аварій є радіаційний вплив та радіоактивне забруднення. Аварії можуть супроводжуватися вибухами та пожежами.

Через радіаційний вплив у людини можуть бути порушені життєві функції різних органів (органи кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту тощо) та може розвиватися променева хвороба під впливом іонізуючих випромінювань.

Найперше правило — слухайте вказівки влади, ДСНС та інших установ, які координуватимуть на місцях.

Як діяти при оповіщенні про радіаційну аварію

- Якщо у вашій місцевості трапиться радіаційна надзвичайна ситуація, вам необхідно залишатися в приміщенні або негайно зайти до нього, якщо ви перебуваєте на вулиці. Це найбезпечніша дія, яку ви можете зробити.
- Зайдіть в укриття, підвал або в середину будівлі. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі.
- Заберіть всередину домашніх тварин.
- Закрийте та заблокуйте всі вікна та двері в приміщенні, не підходьте до них без нагальної потреби.
- Зробіть кількадечний запас води у герметичних місткостях. Продукти загорніть у плівки і покладіть у холодильник або шафу.
- Підготуйте маску, респіратор або ватно-марлеву пов'язку для захисту органів дихання.
- Слідкуйте за повідомленнями від рятувальників ДСНС, поліції, місцевої влади.

Як діяти, якщо вам необхідно вийти з укриття?

- Виходьте лише у разі нагальної потреби. Користуйтеся респіратором, одягніть плащ та гумові чоботи й рукавички.
- Не роздягайтеся на вулиці, не сідайте на землю, не купайтеся у відкритих водоймах, не збирайте гриби або лісові ягоди.
- Після повернення додому зніміть верхній шар одягу. Так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусити радіоактивний пил. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер і тримайте його трохи далі від людей і домашніх тварин.
- Помийтесь. Якщо така можливість є, прийміть душ з милом, голову помийте шампунем. Не використовуйте кондиціонери для волосся, оскільки вони можуть закріпити радіоактивний матеріал на вашому волоссі. Не тріть і не подряпайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани.
- Якщо можливості прийняти душ немає, вимийте з милом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини вашого тіла. Якщо доступу до води немає, скористайтеся вологими серветками, вологою тканиною. Зверніть особливу увагу на ваші руки й обличчя протріть повіки, вії, вуха.
- Одягніть чистий одяг.